

## API TILPAS KØERNES FODRING I VARME PERIODER

STØTTET AF

# Kvægafgiftsfonden

Køer med varmemstress yder 15-40 % mindre mælk. Det skyldes især, at de æder mindre. Derfor er en del af forebyggelsen mod varmemstress, at tilpasse fodringen i varme perioder.

En af de effekter, som varmemstress har på malkekøer, er en nedgang i foderoptagelsen med 10-30 %. Og den nedsatte ædelyst bevirker ofte en reduktion i mælkeydelsen på 15-40 %. Årsagen til faldet i foderoptagelsen er, at koen øger blodgennemstrømningen i hudoverfladen, for at kunne svede mere. Samtidig nedsættes

blodgennemstrømningen til vommen, hvorved foderet omsættes langsommere og dermed falder foderoptagelsen. Samtidig øger køerne deres åndedrætsfrekvens, savler mere og hvis køerne samtidig kan sortere i foderrationen, øges risikoen for vomacidose hos varmemstressede køer.

Koens egen varmeproduktion er et resultat af den samlede fordøjelse og omsætningen af foder og næringsstoffer. Det er også grunden til at højtydende køer er mere udsatte for at få varmemstress end lavere producerende køer. De højtydende genererer nemlig selv mere varme på grund af den højere foderoptagelse, der hører med til en højere mælkeproduktion. De skal med andre ord slippe af med den ekstra varme, der genereres som følge af den større omsætning af foder og næringsstoffer.



# SÅDAN TILPASSER DU FODRINGEN

Der er en række fodringstiltag, man som mælkeproducenterne kan gøre for at reducere virkningerne af varmemstress:

- **Kompenser for faldet i foderindtag ved at øge foderrationens energikoncentration**
  - Brug det letteste fordøjelig grovfoder i perioden med varmemstress. Letfordøjeligt foder indeholder mere energi og producerer mindre varme under fordøjelsen.
  - Undgå at fodre med overskydende protein, da overskuddet udskilles, og denne proces skaber varme og forbruger energi, der ellers kunne blive brugt til mælkeproduktion.
  - Foderrationen kan også suppleres med fedt, da det er energi, som ikke skal forgæres i vommen. Hvis der tildeles fedt i forvejen, skal den ekstra forsyning ske med mættet (beskyttet) fedt, da det ikke har så stor negativ påvirkning af vommiljøet.
- **Sørg for ubegrænset adgang til og rigeligt frisk og rent vand.**  
Vandoptagelsen stiger markant i perioden med varmemstress
- **Forøg antallet af udfodringer pr. dag**  
Hyppig blanding og udfodring giver frisk foder.
- **Undgå som altid at fodre med varmt foder**  
Tilsæt evt. propionsyre eller tørsyre til foderet, hvis der er problemer med begyndende varmedannelse.
- **Brug natriumbikarbonat evt. i kombination med magnesiumoxyd til at øge foderrationens natriumindhold til 4 g pr. kg tørstof**  
Behovet for natrium, kalium og magnesium stiger under varmemstress. Tabet af klorid i sved er minimalt i sammenligning med taget af natrium og kalium.
- **Suppler med ekstra vitaminer**  
Under varmemstress belastes køernes immunsystem hårdt. Sammenholdt med, at der er forhøjet temperatur i foderet, er det vigtigt at supplere med ekstra vitaminer for at sikre køernes sundhed og deres forsvar mod infektioner (specielt E-vitamin).

## 5 GODE RÅD MOD VARMESTRESS HOS KØER

Fodringstiltag kan ikke forhindre varmemstress. De kan kun reducere effekterne af varmemstress. Derfor skal varmemstress forbygges. [Læs her 5 gode råd mod varmemstress hos køer](#)